

Učiti kako se uči

Opet o „realizaciji programa“?

Izgleda da ću i ostarjeti, a da neću shvatiti što sve učiteljice i učitelji misle pod sintagmom „realizirati nastavni program“?? Malo, malo... pa se spotaknem na filozofiju te čarobne sintagme!

Učiteljice i učitelji realiziraju program, a na učenicima je da uče? Jasno ko dan! I tako je to stotinama godina, od Komenskog do Billa Gatesa. Vremena se mijenjaju, dolaze novi programi, novi klinci, a u školi: učitelji realiziraju programe, a učenici trebaju učiti?

A, znaju li učenici učiti? Učiteljice i učitelji su studirali na fakultetima i akademijama da nauče kako se „realizira program“, a učenici nisu išli u neke posebne škole gdje se uči kako učiti. E, sad, u novije vrijeme čitam u raznim materijalima koje dobijemo iz MZOS ili na aktivima učitelja u kojima pišu i popisi kompetencija koje trebaju učenici stjecati tijekom školovanja i nalazim posebno istaknuto: *naučiti kako se uči!* Nakon razgovora sa susjedom Zlatom nisam siguran da su svi učitelji shvatili što se od njih očekuje glede te važne kompetencije?

- Bok susjeda! Kako je?
- Ah! Svakako!
- Problemi? A tko ih nema? Što je sad? Kredit ste dobili, plaća redovito...
- Škola! Susjed moj, škola nas muči!
- ???
- Taman ispravi jednu, pa dobije drugu.
- I, kakvo je stanje u imeniku? Kojih ocjena ima?
- Sve, od 1 do 5! Informatika i engleski 5, matematika i hrvatski keč!
- Pa, uči li mali doma? Pomažete li mu?
- Pokušavam, ali nisam ja stručnjak za instrukcije. Znam ja računati, ali on kaže da mu je to dosadno i da mu ta iz matematike ide na živce. I da mu je na satima matematike dosadno! Dosadno je i meni ići na posao, ali moram. Pa mu kažem da u životu ima stvari koje voliš i koje moraš. Malo voliš, malo moraš i... tako do kraja školovanja.
- A, što on kaže na tu Vašu filozofiju?
- Krevelji se, sliježe ramenima i stalno govori da mu je ta matematika i matematičarka dosadna.
- A, jeste li pokušali s njom razgovarati?
- Prije nekoliko dana sam išla na informacije kod razrednice i sretnem tu matematičarku na hodniku. Mlada, zgodna, pametna... Pozdravim je, pa joj onako prijateljski i materinski kažem da ih pokušaj malo razumjeti, pa malo zainteresirati... jer oni su ipak samo još djeca, pa pubertet im kuca na vrata itd. Ali, ona se ne da.... Kaže:
- Pa ja sam to sve objasnila, ja radim sve po programu, neka on sada samo uči!
- Ali, on toga mnogo ne razumije i... i... ne voli matematiku!

- A, gospođo, ja radim po programu! Ja realiziram program za sve isti. I uvijek je bilo onih koji matematiku ne vole ili kojima matematika ne ide i... to Vam je to!
- Ma, znam, ali ipak da probate malo promijeniti metode, malo ih zainteresirati...
- Malo sam ju izgleda izbacila iz takta, jer mi je odmah kratko odbrusila i otišla niz hodnik:
- Gdje bih ja stigla kad bih razmišljala o tome tko od njih voli, a tko ne voli matematiku, ili kome sam dosadna, a kome nisam!
- Eto, moj susjed, to je školska situacija, a kraj godine će uskoro. Ne ide mi u glavu kako to realiziraju program ovi kod kojih mali ima petice, i kako te predmete voli, a ove neke ne voli? Koje to metode za realiziranje programa koriste kad ih djeca vole, a kako to rade ovi koje ne vole? Pa, i u životu koješta pokušavamo i mijenjamo – ako ne ide na jedan način pokušaj na drugi način, a imam osjećaj da se ova naljutila što sam joj, onako kao i svaka majka, skrenula pažnju na njenu metodiku zbog koje moj Tomo ne voli matematiku i dosadno mu je na njenoj nastavi.
- E, moja susjeda: Ljudi ne vole da im se kaže da ne rade dobro! Nitko ne voli da im se kaže kako bi se trebali promijeniti, niti vole da ih se mijenja. I meni ima logike: ako se uz jednu metodu „realiziranja programa“ ne postiže uspjeh – promijeni malo metodu i – možda bude bolje?
- Ako neće ona promijeniti metodu, moram ja! Popravni, instrukcije... posudi lovnu, plati, i ... to Vam je to! – i ode Zlata niz ulicu, nabrušena k'o ona njena matematičarka u školi.

Ostao sam kao i mnogo puta ranije zatečen tom filozofijom „realiziranja programa“, uz koju roditelji moraju dodatno plaćati instrukcije jer učitelji ne žele ili ne znaju promijeniti metodu. Meni je jasno ko dan da je školski rad jedno stalno traženje i prilagođavanje metoda, ali neki učitelji to isto rade, ali neki se zakače za svoju metodu i veslaju do mirovine. Čak misle da im je rejting veći ako se o njihovoj „metodi“ i načinu ocjenjivanja priča po cijelom kvartu i ako se na svakoj banderi može naći cedulja: Trebamo instrukcije iz...!

Učitelj Mate (06.05.2012)